

Nr 242.

Godkänd av första kammaren den 31 maj 1924.

Godkänd av andra kammaren den 3 juni 1924.

Riksdagens skrivelse till Konungen, angående åtgärder för hävande av pantlånerörelsens sociala nackdelar.

(Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 7.)

(Andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande nr 10.)

Till Konungen.

Uti inom riksdagens båda kamrar väckta likalydande motioner har framhållits behovet därav att en utredning komme till stånd rörande vilka åtgärder kunde från det allmännas sida vidtagas för borttagande eller hävande av pantlånerörelsens sociala nackdelar.

Riksdagens vederbörande utskott har i den ordning, 46 § riksdagsordningen stadgar, inhämtat yttrande i frågan av socialstyrelsen.

Det torde icke kunna bestridas, att pantlånerörelsen, sådan den för närvarande bedrives, är behäftad med åtskilliga, särskilt ur social synpunkt betänkliga brister. I viss mån beror detta otvivelaktigt därpå, att förordningen den 28 maj 1918 angående ifrågavarande verksamhet huvudsakligen meddelar ordningsbestämmelser samt till förebyggande av de sociala vådorna av rörelsen allenast innehåller den föreskriften, att pant ej får mottagas av den, som ej fyllt 18 år eller är berusad.

Fullständigt oreglerade lämnas alltså exempelvis frågorna om begränsning av räntans belopp, om garantier för pantens vård under lånetiden, om rätt till återlösen av panten och densamma realisation, och jämväl saknas bestämmelser till förebyggande av rörelsens hygieniska vådor.

Enligt riksdagens mening är här ifrågavarande brist i lagstiftningen av den betänkliga art, att det för riksdagen framstår såsom synnerligen angeläget, att åtgärder i syfte att komplettera de nu gällande föreskrifterna komma till stånd; och torde därvid jämväl vara förtjänt av beaktande frågan om och på vad sätt pantsättning av arbetsredskap och gods, som bekommit av fattigvård eller enskild välgörenhet och dylikt, må kunna förebyggas.

Angivna önskemål kunna givetvis befrämjas genom rörelsens övertagande av kommunerna själva eller vissa allmännyttiga bolag med begränsad vinstutdelning och dylikt.

Vid en blivande utredning av förevarande spørsmål torde därjämte böra beaktas de synpunkter och förslag till frågans lösning, som framkommit i socialstyrelsens yttrande i ärendet.

På grund av det anförda får riksdagen anhålla, att Eders Kungl. Maj:t täcktes föranstalta om utredning rörande vilka åtgärder kunna från det allmännas sida vidtagas för borttagandet eller minskandet av pantlånerörelsens sociala nackdelar, samt att, därest så erfordras, för riksdagen måtte framläggas de förslag, vartill berörda utredning kan föranleda.

Stockholm den 3 juni 1924.

Med undersätlig vördnad.
